

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

SGP
URK

gemeenteraad | **Urk**

KADERNOTA 2027

Algemene beschouwingen kadernota 2027

Voorzitter, collega raadsleden, college en verder alle aanwezigen

De algemene beschouwingen van de SGP-fractie heeft de titel gekregen:

GROEIEN MET GROEN

Deze titel is een knipoog naar het vorige week gepresenteerde coalitieakkoord ‘groeien met karakter’. Wisselt de SGP het woord karakter nu in voor ‘groen’? Dat is niet het geval. Het is dit jaar 150 jaar geleden dat Guillaume **Groen** van Prinsterer overleed. Een groot Nederlandse jurist, historicus en politicus. Zijn grootste werk ‘Ongeloof en revolutie’ is in decennia na hem nog steeds van grote invloed. Groen is de geschiedenis ingegaan met zijn leus *"Tegen de revolutie, het Evangelie"*, waarmee hij ageerde tegen het feit dat de menselijke rede en de volkssoevereiniteit boven Gods gezag werden gesteld. De SGP deelt deze fundamentele afkeer van het seculiere liberale denken en baseert haar politiek op de Bijbel als het onfeilbare Woord van God, dat leidend moet zijn voor het besturen, ook in gemeenten en zeker in de onze.

Bestuurlijke kwesties

Groen waarschuwde dat bestuurlijke systemen die zich losmaken van vaste normen, onvermijdelijk leiden tot willekeur

- In de omgevingswet is vastgelegd dat het college bevoegd is om omgevingsprogramma's vast te stellen, die gebaseerd zijn op een door de raad vastgestelde omgevingsvisie. Onze visie is ondertussen meer dan 5 jaar oud. Op 20 januari 2026 heeft het college het Programma Oud Urk vastgesteld. In dit programma is geen rekening gehouden met het SGP-initiatiefvoorstel ‘Beleidskaders Toerisme Urk 2025-2035’, zoals dat op 27 maart door de raad is aanvaard. En dat terwijl dit voorstel juist gaat over het oude dorp. Het latere Omgevingsprogramma ‘Recreatie en Toerisme’, is wel gebaseerd op ons initiatief, maar is een verzwakking van het door de raad genomen besluit. Er worden nuances opgevoerd die niet tot het raadsbesluit behoren. Kortom de SGP is niet blij met deze wijze van werken, die door de rijksoverheid is opgelegd. Formeel wel juist, maar de SGP ziet de door de raad gestelde kaders niet of niet geheel terug. Wij roepen het college op zich meer te vergewissen of de programma's wel aan de door de raad gestelde kaders voldoen. **Een voorhangprocedure zou hier het geëigende middel kunnen zijn en wij verzoeken het college op deze suggestie te reflecteren.**
- De provincie heeft een Omgevingsvisie ter inzage gelegd. Die wringt met onze gemeentelijke visie. **Wij roepen het college op om actief een goede relatie te onderhouden met onze medeoverheden om op minnelijke wijze tot overeenstemming te komen.**

Financiële ontwikkelingen

Groen verzette zich tegen het revolutionaire geloof dat de mens zijn eigen toekomst kan ontwerpen zonder rekening te houden met grenzen. Dat geldt ook financieel

- 2027 en 2028 zijn grotendeels incidenteel gedekt. Zodra de uitgestelde projecten, Sporthal, gemeentewerf en IHP-tranche 1, doorgaan en de eenmalige middelen wegvallen, ontstaat vanaf 2029 een structureel tekort. Bij de komende begroting is het daarom belangrijk om scherp inzicht te krijgen in wat structureel en wat incidenteel gedekt is. Gelukkig biedt de mei-circulaire voor 2027 wat lucht, voor 2028 iets minder zwart, maar daarna blijft het eind saldo van de begroting dik in het rood staan.
- Daarbij komt nog dat de taakstellingen voor 2028, 2029 en 2030 nog niet zijn ingevuld. Tegelijk geeft het college aan dat “het schaven op is”. Zeker richting de begroting 2028 is het

van belang dat deze taakstelling concreet wordt. **Misschien kan bij de begroting 2027 al een eerste stap worden gezet?**

- Als leerpunt uit de jaarstukken 2025 willen wij het college verzoeken een begroting op te stellen waar de vaste uitgaven lager of maximaal gelijk zijn aan de vaste inkomsten.
- De lancering van het energienet vindt volgende week plaats. In de jaarstukken 2025 is vermeld dat de M€ 11 garantstelling door de gemeente nog buiten de risicoberekening is gehouden. **Wat betekent de ondertussen verstrekte lening van de BNG voor het risicoprofiel in relatie tot onze weerstandscapaciteit?**
- Er zit M€ 62 in onze gronden in de Zeeheldenwijk en Port of Urk. Door net- en watercongestie is het ingeboekte verlies is al M€ 6. Eén van de wethouders moet hier een urgent dossier van maken, voorzover het dat al niet is. In de periode van verkiezingen heeft de SGP oplossings-ideeën gelanceerd; dit graag samen met gelukkig niet wegbezuinigde het team netcongestie snel oppakken. Dat neemt niet weg, dat binnen het bedrijfsleven ook collectieven gevormd moeten worden.
- De omvang van onze langlopende leningen neemt fors toe. Vorig jaar werden de kasgeldlimieten fors overschreden. **We vragen het college na te denken over een herstructurering van onze kort- en langlopende leningen.**
- Dilemma 5 omschrijft het dossier 'gemeentewerf'. Gezien onze financiële situatie en de lasten die nog komen, deelt de SGP de mening van het college om de nieuwe gemeentewerf in deze vorm te cancelen, maar wij houden wel vast aan verplaatsing. Heel simpel, omdat de ruimte aan het Noorderzand hard nodig is voor woningbouw. Een sobere & doelmatige gemeentewerf aan de Domineesweg is onze insteek.

Programma Wonen

Groen wees erop dat vooruitgang zonder morele begrenzing leidt tot teleurstelling. Dat geldt ook voor woningbouw.

- Het uitstellen van groot onderhoud binnen IBOR en het oprekken van afschrijvingstermijnen lijken op korte termijn te besparen, maar feitelijk gaat het om lastenverschuiving. Uitgesteld onderhoud wordt later vaak duurder en langere afschrijvingstermijnen kan herprofilering van lasten betekenen, geen echte besparing. De SGP begrijpt deze wijziging wel.
- De kostprijs van huizen bij projectmatige woningbouw vliegt omhoog. De resultaten van de pilot bij de uitgifte van veld A.2 laten zien dat het echt goedkoper kan. En dat is goed nieuws voor starters en voor doorstromers. Wij vragen het Woonprogramma 2.0 te updaten en met een nieuwe nota Gronduitgifte te komen. Meer huizen voor lagere prijzen.
- Om meer snelheid in de projectmatige woningbouw te brengen stelt de SGP voor om terug te grijpen op het beproefde concept 'bestek en tekeningen'. **Waarom laten wij het ontwerp en de uitwerking over aan aannemers en/of ontwikkelaars?** Indien de gemeente het ontwerp voor de komende velden door een architect laat maken, heeft de aanbesteding maar één criterium (dat is: prijs) EN het bespaart tijd en gedoe en uiteindelijk ook kosten.
- De informatievoorziening naar woningeigenaren over een aansluiting op het warmtenet schiet in onze ogen te kort. **Graag actief en informatief informeren, inclusief technische voorwaarden.**
- De SGP is op voorhand niet tegen een bijdrage aan een hoogwaardige fietsroute. **Zodra de plannen meer concreet zijn, ontvangen wij graag een apart raadsvoorstel, zodat we ons ook uit kunnen spreken over de inhoud ervan.**
- Gemeente Urk ontvangt over 2025 een bedrag van € 819.000 uit de realisatiestimulans woningbouw. Deze middelen bedoeld zijn voor de woningbouwopgave en betaalbare woningbouw. **Met de volgende motie vragen wij om dat bedrag toe te voegen aan het revolverende fonds Starterlening bij het StimuleringsFonds Volkshuisvesting.**

Programma WERKEN

Groen benadrukte dat bestuurders moeten handelen met voorzichtigheid en rekenschap.

- De buitendijkse haven is een ontwikkeling van de Provincie. **Toch vragen wij een update over vergunningverlening en planning.** Hoe zit het met bedrijven die in het verleden belangstelling getoond hebben voor een kavel; zijn die het wachten niet moe? (Wij horen dat er bedrijven afhaken).
- De tweede en derde tranche van het IHP vormen een langjarige opgave die de begrotingsruimte structureel onder druk zet. Deze opgave is vanaf 2031 nog niet verwerkt in het begrotingsbeeld, waardoor het daadwerkelijke financiële beeld waarschijnlijk ongunstiger is. Op dit dossier moet wat de SGP betreft sterker gestuurd worden op tempo en scope, bijvoorbeeld via een faseringsvoorstel met financiële bandbreedtes voor de kredietbesluiten en een afzonderlijke afweging per school. **Dit is een relatief zwaar middel, maar geeft financieel wel ruimte.**
- Als de cofinanciering van de havenkades tegenvalt of de bouwkosten oplopen (wat een reëel risico is) krijgt Urk te maken met een langdurige financiële last die het beeld na 2030 fors zal verslechteren. **Het is daarom verstandig om de investering expliciet te koppelen aan cofinancieringsafspraken, scenario's en go/no-go-momenten vóórdat onomkeerbare verplichtingen worden aangegaan.**
- Urk is nog steeds toonaangevend op het gebied van visserij en toont ambitie, zie de rol in het Bestuurlijk Platform Visserij en ook de invulling van het VisserijOntwikkelPlan. **Maar hoe zit het met de ambtelijke invulling van deze rol? Vorig jaar is de beleidsambtenaar EZ en Visserij met pensioen gegaan, maar naar de SGP begrepen heeft is deze vacature nog steeds niet ingevuld? Welke prioriteit wordt hieraan gegeven?**

Programma LEVEN

Groen zag barmhartigheid als een opdracht die voortkomt uit het Evangelie, niet uit staatsdwang.

- Al jaren is een trend te zien dat de landelijke overheid taken aan gemeenten overdraagt, zonder de volledige kosten ervan te vergoeden. Die overheveling kan goed zijn voor onze burgers. En refereer daarbij aan het laatste optreden van wethouder Brouwer. Dat jeugdzorg naar de gemeenten kwam, oordeelde hij als positief. Deze tendens van overheveling zal niet stoppen, maar het betekent wel meer werk voor de organisatie en het college. De oplopende kosten baren ons zorgen en wij blijven het preventie in de vorm van Durf steunen.

Wij behandelen de kadernota 2027. De inbreng van de SGP is gedaan in het besef dat het nieuwe college pas een week geleden is geïnstalleerd en dat deze kadernota door het vorige college is opgesteld. Wij respecteren de overgangssituatie en willen alle ruimte geven om de koers te bepalen. Tegelijkertijd voelen wij de verantwoordelijkheid om nu al richting te geven aan de prioriteiten van onze gemeente, juist omdat de financiële middelen beperkt zijn.

VZ,

Groen van Prinsterer leerde ons dat ware vrijheid, ware orde en ware vooruitgang alleen bestaan wanneer bestuurders zich afhankelijk weten van God.

Het stemt de SGP oprecht dankbaar dat het college de algemene inleiding afsluit met een verwijzing naar Gods leiding. Wij kunnen het niet beter uitdrukken en herhalen daarom uw eigen woorden.

Wij zijn blij en dankbaar dat in onze gemeente het Woord van God leidend is bij de besluiten die genomen worden. Op basis daarvan willen wij samen verder bouwen aan de toekomst van Urk.

Wij mogen onze hoop en verwachting stellen op de Heere onze God. Wij bidden en vertrouwen dat Hij ons werk zal zegenen.

In de geest van **Groen** stellen wij onze hoop niet op systemen, begrotingen of plannen, maar op de Heere onze God. Hij alleen kan ons werk zegenen.

Dank u wel.